

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาพลศึกษาระดับประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สํารวจโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่ามีโรงเรียนทั้งหมด 31,467 โรงเรียน (ยกเว้นเขตกรุงเทพมหานคร) เพื่อเป็นข้อมูลในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากการสำรวจโรงเรียนทั้งหมดด้วยการใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Yamane) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของตัวอย่างประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่ยอมรับได้ = (.05)

จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 395 โรงเรียน ผู้วิจัยได้เพิ่มเป็น 450 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้หาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละเขตการศึกษา จากสูตรดังนี้

$$\text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ} = \text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการทั้งหมด} \times \frac{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมด}}{\text{ในแต่ละเขตการศึกษา}} \\ \text{ในแต่ละเขตการศึกษา} \quad (\text{จากสูตร Yamane}) \quad \text{ในแต่ละเขตการศึกษา}$$

จำนวนโรงเรียนทั้งหมดทุกเขตการศึกษา

จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละเขตการศึกษา ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 พร้อมทั้งจำนวน
กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนที่ต้องการ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนผู้บริหาร และจำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่ต้องการ
ในแต่ละเขตการศึกษา

เขต การศึกษา	จำนวนจังหวัดทั้งหมด ในแต่ละเขตการศึกษา	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด ในแต่ละเขตการศึกษา	จำนวนโรงเรียน ที่ต้องการทั้งหมด	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอนวิชา พลศึกษา(คน)
1	5	844	12	12	12
2	4	1,078	15	15	15
3	5	2,435	35	35	35
4	5	934	13	13	13
5	6	1,864	27	27	27
6	7	2,005	29	29	29
7	8	3,493	50	50	50
8	8	3,969	57	57	57
9	6	3,841	55	55	55
10	8	4,419	63	63	63
11	5	4,591	66	66	66
12	8	1,994	28	28	28
รวม	75	31,467	450	450	450

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละเขตการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้หาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละจังหวัดของแต่ละเขตการศึกษา ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ} = \text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการทั้งหมด} \times \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมด} \\ \text{ในแต่ละจังหวัดของแต่ละเขต} \quad \text{ในเขตการศึกษานั้น ๆ} \quad \text{ในจังหวัดนั้น ๆ}}{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดในเขตการศึกษานั้น ๆ}}$$

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อได้จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละจังหวัดแล้ว ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนโรงเรียนทั้งหมดของแต่ละจังหวัด เป็นโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมือง กับโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอรอบนอก โดยแบ่งเป็นสัดส่วน แล้วหาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการที่อยู่ในอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการที่อยู่ใน} = \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมด} \times \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ใน} \\ \text{ในอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัด} \quad \text{ที่ต้องการในจังหวัดนั้น ๆ} \quad \text{อำเภอเมืองของในจังหวัดนั้น ๆ}}{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดของจังหวัดนั้น ๆ}}$$

ขั้นตอนที่ 6 หาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการที่อยู่ในอำเภอรอบนอกของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการที่อยู่ใน} = \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมด} \times \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ใน} \\ \text{อำเภอรอบนอกของแต่ละจังหวัด} \quad \text{ที่ต้องการในจังหวัดนั้น ๆ} \quad \text{อำเภอรอบนอกของในจังหวัดนั้น ๆ}}{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดของจังหวัดนั้น ๆ}}$$

(สามารถดูรายละเอียดได้จากตารางในภาคผนวก ง.)

3. เมื่อได้จำนวนโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอกแล้ว ก็ทำการ สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากนั้นได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาพลศึกษาตาม โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร 1 ฉบับ สำหรับ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา 1 ฉบับ

4. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เขตการ ศึกษาละ 1 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ จะแบ่งสัมภาษณ์ผู้บริหาร 1 คน และครูผู้สอน วิชาพลศึกษา 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เป็นแบบสอบถามมี 2 ชุด สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา 1 ชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นลักษณะกำหนดคำตอบ ให้ และเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรประถม ศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านการแปลง หลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียน การสอน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและแนวทางแก้ไข

2. เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน วิชาพลศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรประถม ศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และแนวทางแก้ไข

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 ได้ศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ศึกษาหลักสูตรในวิชา พลศึกษาอย่างละเอียด และได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และยังได้ศึกษา ข้อมูลจากหลักสูตรประถมศึกษาฉบับเก่า พุทธศักราช 2521 เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้นในการสร้าง เครื่องมือ

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบข่ายเนื้อหาและรูปแบบของเครื่องมือ และสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา เพื่อนำข้อมูลส่วนหนึ่งมาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตามขอบข่ายเนื้อหา และรูปแบบที่ กำหนดไว้ให้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ คือ

3.1 ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เช่น การวางแผนในการใช้ หลักสูตร การวางแผนการสอน การทำกำหนดการสอน แผนการสอน การจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตร เป็นต้น

3.2 ปัญหาด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ ได้แก่ การเตรียม บุคลากร เอกสารคู่มือประกอบการใช้หลักสูตร การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การจัดอาคารสถานที่ การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร เป็นต้น

3.3 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การใช้สื่อและอุปกรณ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถาม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร ตรวจสอบ และแนะนำ แก้ไข ความครอบคลุมและความตรงตามเนื้อหา (Content validity) สำนวนภาษาให้ เข้าใจและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน 12 คน และครูผู้สอนพลศึกษา 12 คน ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในส่วนของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วน ประมวลค่า นำมาวิเคราะห์คุณภาพ หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ ด้วย SPSS PC⁺ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ทดลองใช้ เท่ากับ 0.98

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ จัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อแจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และหนังสือขอความร่วมมือของผู้วิจัยไปด้วย และให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนส่งกลับมาทางไปรษณีย์ ในกรณีที่โรงเรียนใดที่ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมด้วยตนเองได้ ก็จะไปรวบรวมด้วยตนเอง ถ้ามีโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนล่าช้า ผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความร่วมมือและส่งแบบสอบถามไปอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 4 ในระหว่างการรอแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ไปตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนัดเวลาสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 5 สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จำนวน 6 เขตการศึกษา แบ่งเป็นเขตการศึกษาระยะ 1 จังหวัด จังหวัดละ 2 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมือง 1 โรงเรียน และโรงเรียนที่อยู่อำเภอรอบนอก 1 โรงเรียน ปัญหาจากการสัมภาษณ์ พบว่าการเดินทางไม่สะดวก มีความยากลำบากในการหาสถานที่ตั้งของโรงเรียน ประกอบกับผู้วิจัยเป็นสตรีมีความลำบากในเรื่องที่พัก จึงทำให้ไม่สามารถสัมภาษณ์ได้ทุกเขตการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วแยกวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ใช้การรวบรวมค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าเป็นอันดับ ดังนี้

น้ำหนักคะแนน		ระดับปัญหา
4	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด
3	หมายความว่า	มีปัญหามาก
2	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
1	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด

นำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายของข้อมูล โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.50 - 4.00	มีปัญหามากที่สุด
2.50 - 3.49	มีปัญหามาก
1.50 - 2.49	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	มีปัญหาน้อยที่สุด

(ประคอง กรรณสูตร, 2529)

ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และเป็นข้อความคิดเห็นและข้อเสอแนะอื่น ๆ นำมาสรุปและจัดอันดับความถี่ของข้อความคิดเห็นและข้อเสอแนะ

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา และการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองกับโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอรอบนอก โดยการใช้ค่า "ที" (t-test)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา นำมาสรุปข้อมูลที่สำคัญ โดยสรุปเป็นความเรียง ตามอันดับความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺ : Statistical package for the Social Sciences /personal Computer Plus)

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย